

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/วส๖๑๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวไว้บางประการ และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทาสินี จิตจิตต์ ไตรเพทพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. ขอแก้ไขเหตุผล เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้การปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน อาจจะเป็นภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ต้องแสวงหาหลักทรัพย์ระดับขั้นต้นให้ด้วยทรัพย์สินของตน หรือศสเพื่อมิให้สูญคัมขัมขัม ทั้งที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพฤติกรรมจะหลบหนี หรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น สมควรขยายอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเป็นสิบปีขึ้นไป เพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติว่า ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี โดยคำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณา และจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ ทั้งยังให้เจ้าพนักงานศาลมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นด้วย นอกจากนี้ หากปรากฏว่ามีการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมดา อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้ศาลมีอำนาจยกฟ้อง ดังนั้น เพื่อให้ระบบการปล่อยชั่วคราวและการพิจารณาพิพากษาคดีอาญามีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๒. ร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง ได้มีการปรับเพดานโทษที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน จากอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไป เป็นอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป ดังนั้น สำนักงานศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สอดคล้องกับมาตราดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป

๓. เนื่องจาก ...

๓. เนื่องจากร่างมาตรา ๕ ซึ่งเพิ่มมาตรา ๑๖๑/๑ มีหลักการสำคัญในการป้องกันจำเลยมิให้ถูกกลั่นแกล้งจากการใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตของโจทก์ ดังนั้น บทบัญญัติที่ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก จึงมีวัตถุประสงค์เป็นการห้ามเฉพาะโจทก์ที่ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต แต่ไม่กระทบสิทธิของผู้เสียหายอื่น ในกรณีที่ผู้เสียหายหลายคนและไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่

นอกจากนี้ บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น มิได้กระทบหลักการทั่วไปตามมาตรา ๓๙ (๔) ในเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับในกรณีที่มิคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง เนื่องจากบทบัญญัติที่ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีกตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นบทบัญญัติเฉพาะที่บังคับใช้แก่กรณีที่โจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและกรณีอื่นเท่านั้น

๔. สำนักงานศาลยุติธรรมสมควรดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ฐานข้อมูลเรื่องการฟ้องคดีที่ยื่นฟ้องไว้ต่างศาลกัน มีการรวบรวมและเชื่อมโยงระหว่างศาลเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยเร็ว และไปดำเนินการขยายระยะเวลาการเปิดทำการศาลยุติธรรมในวันหยุดเพื่อแก้ไขปัญหาการนำตัวผู้ต้องหาที่หลบหนีมาฝากขังที่ศาล

๕. เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ต้องขังมากเป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน อันดับสามของเอเชีย และเป็นอันดับหกของโลก ประกอบกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยเจ้าพนักงานหรือศาลมักจะต้องให้มีประกันและหลักประกันด้วยเป็นส่วนใหญ่ กรณีที่ให้มิประกันและหลักประกันก็จำกัดอยู่เฉพาะบุคคลผู้ขอประกันจะต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือมีรายได้แน่นอน และต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยการสมรส หรือบุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเหมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุผลในการขอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในครั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยวิธีการที่ไม่ต้องมีหลักประกันให้มากขึ้น เพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยไปแสวงหาพยานหลักฐานมาต่อสู้คดี อันเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และลดความแออัดสถานที่คุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งอาจใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือให้ผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้นำทางศาสนา สามารถประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่ต้องมีหลักประกัน จะสามารถทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ยากจนสามารถได้รับการปล่อยชั่วคราว ลดคำครหาที่ว่าคุกมีไว้ขังคนจนได้เป็นอย่างดี

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร้อยตำรวจเอก หญิง

(วิริญญา ประสพสุข)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ